

Donald Broady, *Verksamhetsberättelse för samverkan med
École des Hautes Études en Sciences Sociales*, 3 aug. 1997, 7 p.

Inlämnad till Samhällsvetenskapliga fakulteten, Stockholms universitet, 3 aug. 1997. Avser verksamheter febr. 1995–juni 1997 inom ramen för ett samverkansavtal mellan å ena sidan två centra (Centre de sociologie de l'éducation et de la culture samt Centre de recherches historiques) vid l'École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, å andra sidan två forskningsmiljöer i Stockholm (Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi (SEC) vid Lärarhögskolan samt Ekonomisk-historiska institutionen vid Stockholms universitet). Basfinansieringen från svensk sida utgjordes av medel från utbildningsdepartementet, inom ramen för regeringens särskilda anslag till samarbete med utländska elituniversitet, samt medel från Samhällsvetenskapliga fakulteten, Stockholms universitet.

Ekonomisk-historiska institutionen lämnade in en separat redogörelse så denna verksamhetsberättelse redovisar enbart verksamheter för vilka forskningsgruppen SEC var (med)arrangör. Här ingick forskarutbyten, gästföreläsningar, doktorandutbyten, forskarutbildningskurser, publikationer, seminarier och konferenser.

Donald Broady
1997-08-03

Till Samhällsvetenskapliga fakultetskansliet
Stockholms universitet
106 91 Stockholm

Cc. Sten Schager, Internationella enheten, Stockholms universitet

Verksamhetsberättelse för samverkan med École des Hautes Études en Sciences Sociales

(t.o.m. juni 1997)

Samverkansprojektet bedrivs från svensk sida gemensamt av Ekonomisk-historiska institutionen vid Stockholms universitet och Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi vid Lärarhögskolan. Det följande avser verksamheten vid Lärarhögskolan. Ekonomisk-historiska institutionens verksamhet redovisas i en separat verksamhetsberättelse författad av Ulf Jonsson.

Redogörelsen nedan innehåller ingen ekonomisk redovisning. Här skall enbart nämnas att det avtalsenliga bidraget till samverkansprojektet från Institutionen för pedagogik vid Lärarhögskolan i Stockholm (motsv. 55 000 kr per bå) utgår i form av att undertecknad tillåts arbeta med samverkansprojektet inom ramen för sin halvtidstjänst som tf professor.

Bakgrund

Undertecknad och Ulf Jonsson (Ekonomisk-historiska institutionen, Stockholms universitet) ansökte gemensamt i oktober 1993 hos utbildningsdepartementet, inom ramen för regeringens särskilda anslag till samarbete med utländska elituniversitet, om medel för en basfinansiering av samarbetet med École des Hautes Études en Sciences Sociales. (Se D. Broady, U. Jonsson, *Ansökan om medel för forsknings- och forskarutbildningssamverkan med École des Hautes Études en Sciences Sociales*, ansökan till Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden vid Stockholms universitet samt Utbildningsdepartementet den 19 oktober 1993.)

Franska samverkanspartners är de två centra vid École des Hautes Études en Sciences Sociales, nämligen Centre de sociologie de l'éducation et de la culture och Centre de recherche historique. Förhandlingar fördes under 1993 och 1994 med representanter för dessa centra. Svenska samverkanspartners är Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi vid Lärarhögskolan i Stockholm samt Ekonomisk-historiska institutionen vid Stockholms universitet. Ett ramavtal om samarbetet undertecknades i början av 1995 av presidenten för École des Hautes Études en Sciences Sociales och rektor för Stockholms universitet. Särskilda avtal mellan våra svenska forskningsgrupper och de franska centra undertecknades i februari 1995. De medel vi tilldelats för denna samverkan med EHESS gäller samverkan kring forskarutbildningsprogrammen (intensivkurser, doktorandutbyten mellan Frankrike och Sverige, utbyten av forskare och handledare etc), samt smärre baskostnader för samordning av nätverket "Formation des élites et internationalisation de la culture".

Redan innan det formella avtalet skrevs under hade åtskilliga utbyten skett. Donald Broady hade till Stockholm inbjudit bland andra Francine Muel-Dreyfus (nov 1986), Pierre Bourdieu (maj 1987), Monique Pinçon-Charlot (maj 1988), Michel Pinçon (maj 1988), Marie-Ange Schiltz (juni 1988), Monique de Saint Martin (maj 1989), Victor Karady (maj 1989), Henry Rouanet (maj 1989), Brigitte Le Roux (maj 1989), Jean-Louis Fabiani (febr 1990), Monique de Saint-Martin (sept 1993), Jean-Christophe Donteveux (sept 1993), Mihai Gheorghiu (sept 1993), Odile Henry (sept 1993), Victor Karady (sept 1993), Rémi Lenoir (sept 1993), Maria Vasconcellos (sept 1993) och Piero Colla (dec 1993). Även Ulf Jonsson hade haft mångårig samverkan med forskare vid EHESS.

Hittillsvarande utbyten

Följande forskar-, lärar- och doktorandutbyten har hittills ägt rum:

29 nov—2 dec 1994: sociologerna Monique Pinçon-Charlot och Michel Pinçon (Centre de sociologie urbaine, l'Institut de recherche sur les sociétés contemporaine, CNRS, Paris) besökte Stockholm.

Vid Lärarhögskolan ordnades en forskarutbildningskurs/seminarieserie med 25 deltagare "Les patrimoines des grandes familles". Den 28 nov samlades svenska och norska deltagarna för ett förberedande seminarium. Monique Pinçon-Charlots och Michel Pinçons seminarier vid Lärarhögskolan senare samma vecka hade rubrikerna "De l'espace social à l'espace urbain. Utilité d'une métaphore" (30 nov); "Pratiques d'enquête dans l'aristocratie et la grande bourgeoisie" (30 nov); "L'observateur participant" (1 dec); "L'écriture en sociologie" (2 dec), "La médiatisation du savoir scientifique" (2 dec).

Dessutom gav Monique Pinçon-Charlots och Michel Pinçon ett seminarium på Nordplan (Nordiska Institutet för samhällsplanering, Stockholm) under rubriken "Paris et sa sociologie" (5 dec).

Seminarierien finns dokumenterad i publikationen Monique Pinçon-Charlot/Michel Pinçon: *Considérations sur l'enquête sociologique dans les beaux quartiers*. Skeptron Occasional Papers, No. 10, 1996.

1—10 febr 1995 besökte Donald Broady, Barbro Berg och Ulf Jonsson École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris, för planering av forsknings- och forskarutbildnings-samarbete med ledningen för Centre de sociologie de l'éducation et de la culture (Monique de Saint-Martin m.fl) samt ledningen för Centre de recherche historique (Bernard Lepetit, ledare för Centre de recherche historique, samt Jean-Yves Grenier, redaktör för tidskriften *Annales*, m.fl.). Sammanträffanden med en lång rad andra franska forskare.

27—28 mars 1995 erbjöds möjlighet även för doktorander knutna till Lärarhögskolan att möta Bernard Lepetit samt Gilles Postel-Vinay, båda från Centre de recherche historique, EHESS, som inbjudits till Ekonomisk-historiska institutionen, SU.

14—21 maj 1995 besökte Boel Englund och Elisabeth Hultqvist (doktorander vid Lärarhögskolan) Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS, Paris, där de diskuterade med bl.a. Monique de Saint-Martin, Francine Muel-Dreyfus, François Bonvin, Gisèle Sapiro. Boel Englund och Elisabeth Hultqvist sammanträffade med åtskilliga andra forskare och doktorander, bl.a. vid Centre de sociologie urbaine, CNRS, och presenterade sitt eget arbete vid Agnes Henriot van Zantens seminarium vid Centret för Sociologie de l'éducation, Université René Descartes (dvs. Paris V).

22 maj—30 maj 1995. Sociologen Loïc J.D. Wacquant (University of California-Berkeley, äv. knuten till Centre de sociologie européenne, Collège de France, Paris) besökte Stockholm och Uppsala.

Loïc Waquant gav i Stockholm följande seminarier: "The Mystery of the Pugilistic Ministry: Economy and Morality in the Careers of Professional Boxers" (Sociologiska institutionen, SU, 23 maj); "Reading Bourdieu's 'Capital' (Lärarhögskolan, 29 maj); "Towards a Carnal Sociology — Method, Theory, and the Body" (Lärarhögskolan, 29 maj). Ca 40 deltagare vid varje seminarium. Dessutom fick Waquant tillfälle att träffa åtskilliga svenska forskare och doktorander. Han gav även den 24 maj två seminarier vid Sociologiska institutionen, Uppsala universitet i Uppsala under rubrikerna "The fighter's three bodies: towards a sociology of endgredment", samt "Bronzeville revisited. Color, class and state in the American ghetto", samt den 30 maj ett föredrag vid konferensen "Västvärldens fattigdom — åt vilket håll går Sverige?", ABF-huset, Stockholm.

16—20 sept 1995. Litteratursociologen Gisèle Sapiro (Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS) besökte Stockholm och Uppsala.

Gisèle Sapiro gav vid Lärarhögskolan två seminarier under rubrikerna "The prosopographical method" (18 sept) och "Literary institutions in France 1940—1953" (19 sept). Drygt trettio deltagare från många discipliner och från olika svenska universitetsorter.

Gisèle Sapiro deltog dessutom i ytterligare ett seminarium vid Lärarhögskolan där ett svensk avhandlingsarbete diskuterades, och hon fick tillfälle att träffa åtskilliga svenska forskare och doktorander. För vissa doktorander ingick Gisèle Sapiros seminarier som ett inslag i forskarutbildningskursen "Den prosopografiska metoden inom sociologin och historieforskningen" vid Lärarhögskolan sept—okt 1995. Hon gav

även 20 sept. ett seminarium arrangerat av Avd. f. litteratursociologi (Margareta Björkman) vid Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet.

Sapiros seminarier finns dokumenterade i Gisèle Sapiro, *Collective biographies and the theory of "literary field"*. Skeptron Occasional Papers, No. 9, 1996.

18-19 sept 1995. Samtidigt med Gisèle Sapiro besökte ytterligare tre seniorforskare samt sex doktorander (samtliga från Centre de recherche historique, EHESS) Stockholm och medverkade i seminarier vid Ekonomisk-historiska institutionen, SU, 18—19 sept.

12—19 nov 1995. En grupp från Stockholm och Uppsala (fyra forskare och fem doktorander) med särskilt intresse för studier av kulturella fält (dvs. konst, litteratur etc) besökte EHESS och andra institutioner i Paris.

Deltagare var Donald Broady, Boel Englund, Ingrid Heyman, Annika Ullman (Institutionen för pedagogik, Lärarhögskolan), Barbro Andersson (Konstvetenskapliga institutionen, SU), Bo Peterson (Historiska institutionen, SU) samt Margareta Björkman, Erik Peurell och Petra Söderlund (Litteraturvetenskapliga institutionen, Uppsala universitet). Besöket var grundligt förberett alltsedan våren 1995 genom att de svenska deltagarna brevlades tagit kontakt med forskningsmiljöer och enskilda forskare som de ämnar besöka. Svenskarna presenterade sin egen pågående forskning under seminarier vid EHESS, både vid Centre de sociologie de l'éducation et de la culture (Monique de Saint-Martins seminarium samt ett litteratursociologiskt ad-hoc-seminarium under ledning av Ann-Marie Thièsse) och vid Centre de recherche historique (där svensk bokhistorisk forskning presenterades vid Roger Chartiers seminarium).

Svenskarna deltog i även i flera andra seminarier vid EHESS och École normale supérieure, samt besökte olika institutioner. Betydelsefulla var bl.a. flera besök vid det bok- och förlagshistoriska institutet IMEC, där den svenska delegationen bl.a. träffade redaktionssekreteraren Jacqueline Sichler. (IMEC-chefen Olivier Corpet råkade denna dag vara i Stockholm på inbjudan av Nobelstiftelsen.) Under besöken vid IMEC skapades kontakter med förlagshistorikern Jean-Yves Mollier, vilket resulterade i att Bo Peterson inbjöds att i februari 1996 presentera sin forskning vid université de Versailles, där Mollier är verksam.

Informella sammankomster med många forskare vid Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS, bl.a. Monique de Saint-Martin, Yves Dezalay, Francine Muel-Dreyfus, Rémi Renoir, Gisèle Sapiro, samt med åtskilliga doktorander, bl.a. Frédéric LeBaron, Damien Grawtz, Paul Dirx.

Vidare sammankomster med forskare och doktorander vid olika centra och institutioner, bl.a. sociologerna Monique Pinçon-Charlot och Michel Pinçon, Centre de sociologie urbaine, l'Institut de recherche sur les sociétés contemporaine, CNRS; historikern Yves Hersant (Directeur d'études, EHESS, äv. ledare för Centre d'Europe, Maison des sciences de l'homme); litteratursociologen Martine Burgos (Groupe de sociologie de la littérature, EHESS); litteratursociologen Ann-Marie Thièsse (Directeur de recherche, Centre de sociologie des arts, EHESS); sociologen Louis Pinto (Centre de sociologie urbaine, l'Institut de recherche sur les sociétés contemporaine, CNRS); antikforskaren Jesper Svenbro (Directeur de recherche, Centre Louis Gernet de recherches comparées sur les sociétés anciennes, CNRS), antikforskaren John Scheid (Directeur d'études, École pratique des hautes études, 5e section); sociologen Pierre Bourdieu (Professeur, Collège de France); sociologen Anne-Catherine Wagner (Université Paris I); sociologen Zoubida Habbad; sociologen Machtild Ranher (École normale supérieure); sociologen Odile Henry (Dauphine, chercheur associé au SCEC); litteraturvetaren Roger Way (gästforskare vid Centre de sociologie urbaine, l'Institut de recherche sur les sociétés contemporaine, CNRS).

Några svenska bidrag till seminarierna vid École des Hautes Études en Sciences Sociales finns dokumenterade i Barbro Andersson, Boel Englund, Ingrid Heyman, Bo Peterson och Erik Peurell, *Recherches sur les champs de production culturelle. Travaux récent ou en cours*, Skeptron Occasional Papers, No. 10, 1996.

6—7 dec 1996. Roger Chartier (Directeur d'études vid Centre de recherche historique, EHESS) besökte Uppsala universitet och Stockholm.

Roger Chartier inbjöds visserligen inte inom ramen för utbytesprogrammet, men besöket hade förberetts under ovan nämnda Parisvistelse 12—19 nov 1995. Vid SCASSS, Uppsala, gav Chartier den 6 dec ett seminarium med anledning av hans bok *L'Ordre des livres. Lecteurs, auteurs, bibliothèques en Europe entre XIVe et XVIIIe siècle* (Aix-en-Provence: Editions ALINEA, 1992) utkommit i svensk översättning (*Böckernas ordning*, Anamma 1995), samt en föreläsning "History between narrative and knowledge" (arr. Tvärvetenskapliga 1700-talsseminariet samt Tvärvetenskapliga biblioteksseminariet). I Stockholm gav Chartier 7 dec en föreläsning "The prince, the library and the dedication".

23 febr 1996. Bo Peterson presenterade sin förlagshistoriska forskning på Jean-Yves Mollier's seminarium vid Centre d'histoire culturelle des sociétés contemporaines, Université de Versailles Saint-Quentin-enYvelines.

Denna inbjudan var ett direkt resultat av diskussioner med Jean-Yves Mollier under den ovan nämnda Parisvistelsen 12—19 nov 1995.

9—12 april 1996. Monique de Saint-Martin (Directeur d'études vid Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS) besökte Stockholm och Uppsala. .

Monique de Saint-Martin, vars främsta forskningsområde är den franska aristokratin, gav en offentlig föreläsning under rubriken "La société française est-elle méritocratique ou élitiste?" vid Institut français, Stockholm, 9 april 1997 samt två seminarier vid Lärarhögskolan i Stockholm: "En France, 'la noblesse n'existe plus', comment l'étudier sociologiquement?" (10 april) och "Les reconversions des élites : deux exemples" (11 april). Vid Uppsala universitet gav Monique de Saint-Martin 12 april ett seminarium "Sociologie du pouvoir et des élites : les tendances de recherche", arr. SCASSS och Avd. f. litteratursociologi vid Litteraturvetenskapliga institutionen (Inga Brandell, Marie-Christine Skuncke, Margareta Björkman).

30 nov—6 dec 1996. En forskare och fem doktorander från Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi besöker Paris och Lille.

Deltagare var Donald Broady, Elisabeth Hultqvist, Mikael Börjesson, Mikael Palme, Jonas Gustavsson och Hans Melkersson. Syftet var primärt att presentera och diskutera aktuell utbildningssociologisk forskning.

Sammanträffanden i Paris med bl.a. Monique de Saint Martin, Ann-Catherine Wagner (som inbjuds att besöka Stockholm i maj—juni 1997), Maria Alice Nogveira, Monique Pinçon-Charlot, Francine Muel-Dreyfus, Laurence Proteau, Gisèle Sapiro, Natacha Chmatko, Victor Karady, Frédéric Lebaron (som inbjuds till Stockholm vid senare tillfälle), Louis Pinto (som inbjuds till Sverige i juni 1997), Jesper Svenbro, Remi Lenoir, Andrei Zdravomislov, Anne-Marie Waser, Mariana Ioan.

2 dec 1997 ger de svenska gästerna ett seminarium "Recherches en court en sociologie de l'éducation" vid Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, Maison des sciences de l'homme. Bl.a. talar Elisabeth Hultqvist om "Les exclus de l'intérieur. Sur la démocratisation du lycée suédois", och Mikael Palme om "Les instituteurs ruraux en Mozambique".

3 dec 1996 ger Donald Broady, Mikael Palme och Mikael Börjesson en föreläsning "Les stratégies scolaires des élites suédoises" inom ramen för Monique de Saint Martins forskarutbildningskurs "Sociologie du pouvoir et des élites", École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris.

5 dec 1997 seminarium "Recherches sur le système d'éducation en Suède" vid U.F.R. des sciences de l'éducation, Université Charles-de-Gaulle, Lille, på inbjudan av Maria Vasconcellas. I Lille sammanträffanden med bl.a. Raymond Bourdoncle, Yves Reuter och Daièle Zay.

26—29 april 1996. Internationell konferens "Formation des élites et culture transnationale", Moskva.

För denna konferens har Svenska Institutet och HFSR (Europaprogrammet) beviljat medel. Konferensen genomfördes i Moskva den 26—29 april 1996 med ett fyrtiotal deltagare från 12 länder, näml. Brasilien, Frankrike, Grekland, Holland, Italien, Rumänien, Ryssland, Senegal, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Ungern. Som arrangemangskommitté fungerade Donald Broady, Monique de Saint-Martin (Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS, Paris), Natsja Chmatko (Institutet för sociologi, Ryska vetenskapsakademien) samt kulturrådet Johan Öberg (Svenska ambassaden, Moskva).

Konferensen behandlade eliternas reproduktions- och konverteringsstrategier i en rad länder, med tonvikt vid jämförelser mellan de aktuella utvecklingen i länder i östra och västra Europa. Särskild uppmärksamhet ägnades åt s.k. globaliserings- och transnationaliseringstendenser.

Konferensbidragen är under utgivning som en publikation redigerad av Donald Broady och Monique de Saint-Martin.

29 maj—2 juni 1997. Sociologen Anne-Catherine Wagner (Sorbonne, äv. knuten till Centre de sociologie de l'éducation et de la culture vid EHESS) besökte Stockholm.

Anne-Catherine Wagner disputerade i december 1995 på avhandlingen "Le jeu du national et de l'internationale : les cadres étrangers en France". I samband med besöket i Stockholm gav Anne-Catherine Wagner en föreläsning "Les stratégies transnationales en France" i samband med seminariet "Eliternas transnationella strategier i Frankrike i Sverige", Lärarhögskolan i Stockholm, 30 maj 1997. Föreläsningen är under utgivning i serien Skeptron Occasional Papers. Dessutom deltog Anne-Catherine Wagner i ett seminarium om transnationella utbildningsstrategier vid Lärarhögskolan i Stockholm den 2 juni 1997.

Maj—juni 1997. Piero Colla (doktorand vid EHESS), besökte Stockholm.

Piero Colla gav bl.a. 26 maj ett seminarium "Kulturarvet i efterkrigstidens svenska skola" vid Lärarhögskolan i Stockholm. Collas snart fullbordade avhandlingsarbete behandlar svensk skolhistoria; delar därav skall presenteras i serien Skeptron Occasional Papers.

4 juni 1997. Workshop "Metodproblem vid studier av kulturella fält", Humanisten, Göteborg, onsdagen den 4 juni 1997. Samarrangemang mellan programmet Forskningens villkor vid Humanistiska fakulteten, Göteborgs universitet och Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi.

Vid workshopen deltog Louis Pinto, chargé de recherches vid CNRS-Paris, som i Bourdieus anda studerat det franska intellektuella och filosofiska fältet. Louis Pinto besökte även Stockholm 6—8 juni.

Planerade utbyten

Bl.a. planeras att de franska forskarna Francine Muel-Dreyfus, Yves Dezalay och Frédéric LeBaron skall besöka Stockholm.

Francine Muel-Dreyfus har de senaste åren bl.a. studerat kvinnlighetens konstituering under Vichy-regimen. Yves Dezalay leder en omfattande komparativ studie av det juridiska fältet i Sydamerika, Asien och Östeuropa. Frédéric LeBaron studerar ekonomiska fältets sociologi och disputerade i december 1996 på avhandlingen "Les économistes français entre science et politique. Contribution à une sociologie de la culture économique". Dessutom planeras att doktorander knutna till Centre de sociologie de l'éducation inbjudes till Stockholm.

Det internationella nätverket "Formation des élites et internationalisation de la culture"

Lärrhögskolans samverkan med EHESS är knuten till verksamheten inom ett internationellt forskarnätverk rubricerat "Formation des élites et internationalisation de la culture", som konstituerades vid ett kollokvium i Stockholm i september 1993 och samlar forskare från Algeriet, Belgien, Brasilien, Bulgarien, Finland, Frankrike, Grekland, Holland, Italien, Marocko, Norge, Portugal, Rumänien, Ryssland, Schweiz, Senegal, Storbritannien, Sverige, Tyskland och Ungern.

Samordningsansvaret för nätverket delas mellan Centre de sociologie de l'éducation et de la culture vid École des Hautes Études en Sciences Sociales och Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi vid Lärrhögskolan i Stockholm.

Nätverkets syfte är att samordna komparativa studier av elitrekrytering, dvs. studier av hur toppskikten inom företag, förvaltningar, politiska partier, kulturlivet, organisationerna etc. utväljes och formas i skilda länder, framför allt i Europa. Viss tonvikt lägges vid hur de olika nationella utbildningssystemen bidrar till att skapa dessa eliter. I synnerhet skall nätverket uppmärksamma de aktuella tendenserna till "internationalisering", "transnationalisering", "mondialisering", "globalisering", varmed avses att de nationella eliterna, de nationella kulturerna, de nationella ekonomierna, den nationella lagstiftningen, de nationella utbildningssystemen etc. blir allt mer beroende av förhållanden som skär tvärs över nationsgränserna. Bland teman för nätverkets arbete kan nämnas: de europeiska eliternas beroende av grupper och institutioner utomlands; eliternas användning av studier och examina vid utländska lärosäten; det sociala värde som förtrogenhet med främmande språk och kulturer representerar; de internationella relationernas betydelse för aktuella förändringar inom de nationella utbildningssystemen i Europa; den aktuella nedmonteringen av den nationalstatliga styrningen, med effekter inom bl.a. de nationella utbildningssystemen.

Ett viktigt inslag i samverkan mellan EHESS och Lärrhögskolan var ett redaktionellt samarbete som pågick under vintern och våren 1995 och resulterade i en konferensrapport som dokumenterar nätverkets verksamhet (*Les élites : formation, reconversion, internationalisation. Colloque de Stockholm, 24—26 septembre 1993*, éd. D. Broady, M. de Saint Martin, M. Palme, CSEC, École des Hautes Études en Sciences Sociales, Paris /FUKS, Lärrhögskolan, Stockholm, 1995, 212 s.).

Vidare arrangerades som ovan nämnts en internationell konferens med rubriken "Formation des élites et culture transnationale" i Moskva 26—29 april 1996.

Rapporter, publikationer

Les élites : formation, reconversion, internationalisation. Colloque de Stockholm, 24—26 septembre 1993 (éd. D. Broady, M. de Saint Martin, M. Palme). Paris: CSEC, École des Hautes Études en Sciences Sociales / Stockholm: FUKS, Lärarhögskolan, 1995 (212 s.).

Rapporten färdigställdes våren 1995 i samverkan mellan Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS och Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, Lärarhögskolan i Stockholm. Innehåll:

Broady, Donald/de Saint Martin, Monique: "Introduction".

Lenoir, Remi: "Les écoles d'application de la fonction publique en France".

Haddab, Mustapha: "L'évolution du statut des cadres en Algérie et ses effets sur les institutions de formation".

Robbins, Derek: "Business Studies. The Market of Institutions and the Labour Market. An English Case Study".

Rogg, Elisabet: "Notes provisoires sur les stratégies de carrière des élites norvégiennes".

Ioan, Mariana L.: "Les caractéristiques sociales et scolaires du public d'une institution de formation des cadres dirigeants en Roumanie (1970-1989)".

Gheorghiu, Mihai D.: "Les intellectuels roumains dans l'espace du pouvoir. Analyse de quelques trajectoires exemplaires".

Vasconcellos, Maria: "Les transformations du recrutement des cadres et les relations entre l'université et les entreprises".

Panayotopoulos, Nikos: "Notes préliminaires sur l'espace de formation des cadres en Grèce".

Karady, Victor: "La conversion socio-professionnelle des élites : deux cas historiques en Hongrie".

de Saint Martin, Monique: "Les reconversions. L'exemple de la noblesse".

Dontevieux, Jean-Christophe: "Le coût de la reconversion : les cadres supérieurs et dirigeants du secteur privé "déliés" du public".

Scarfò, Grazia: "L'espace des écoles de gestion italiennes : reconversion et internationalisation".

Berg, Barbo/Broady, Donald/Palme, Mikael: "L'enseignement secondaire et l'enseignement supérieur en Suède face à l'internationalisation".

Häyrynen, Liisa/Häyrynen, Yrjö-Paavo: "Intellectuals and Professionals of European Small Countries : International Projects and Social Trajectory. The Case of Finland and its Swedish-Language Minority".

Bajomi, Ivan: "Les processus d'internationalisation observables au sein du système universitaire hongrois".

Henry, Odile: "Effets nationaux de l'internationalisation des titres scolaires : le cas des professionnels du conseil".

Niane, Boubacar: "L'élite sénégalaise face à l'international".

Gisèle Sapiro, *Collective biographies and the theory of "literary field"*, Skeptron Occasional Papers, No. 9, 1996. Presenterar Sapiros föreläsningar "The prosopographical method" (Stockholm, 18 sept 1997) och "Literary institutions in France 1940—1953" (Stockholm, 19 sept 1997). Språk: engelska.

Monique Pinçon-Charlot och Michel Pinçon, *Considérations sur l'enquête sociologique dans les beaux quartiers*, 1996, Skeptron Occasional Papers, No. 10, 1996. Presenterar makarna Pinçons föreläsningar och seminarieinlägg i Stockholm 29 nov—2 dec 1994. Språk: franska.

Barbro Andersson, Boel Englund, Ingrid Heyman, Bo Peterson och Erik Peurell, *Recherches sur les champs de production culturelle. Travaux récents ou en cours*, Skeptron Occasional Papers, No. 11, 1996. Innehåller de svenska bidrag som presenterades vid seminarier på Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, EHESS, den 13 och 16 nov 1996. Språk: franska och engelska.

Jesper Svenbro, *Vägra läsa, vägra skriva. Attityder till det skrivna ordet i antikens Grekland*, Skeptron Occasional Papers, No. 12, 1997.

Anne-Catherine Wagner, *Les stratégies transnationales en France*, Skeptron Occasional Papers, nr 13 1997. Presenterar Wagners föreläsning vid seminariet "Eliternas transnationella strategier i Frankrike i Sverige", Lärarhögskolan i Stockholm, 30 maj 1997. Språk: franska.

Formation des élites et culture transnationale. Colloque de Moscou, 27-29 avril 1996 (éd. Donald Broady, Monique de Saint Martin). Centre de sociologie de l'éducation et de la culture, École des hautes études en sciences sociales, Paris, France / Forskningsgruppen för utbildnings- och kultursociologi, Lärarhögskolan, Stockholm, Suède, under utgivn. 1997. Innehåll:

Donald Broady et Monique de Saint Martin : Introduction

Première Partie. La reproduction et les reconversions des élites en Russie

Natalia Chmatko, Monique de Saint Martin : Les reconversions des anciens bureaucrates dans le secteur privé

Michel Pinçon et Monique Pinçon-Charlot : Le capital cosmopolite des élites. Conversions et reconversions

Jutta Scherrer : La naissance de l'intelligentsia en Russie

David Konstantinovskiy : La transmission des statuts et le système d'enseignement en Russie

Vadim Radaev : Les facteurs de renouvellement des couches supérieures dans la société russe post-soviétique

Elena Voznessenskaïa : Le champ de l'architecture en Russie : architectes-fonctionnaires et architectes indépendants

Youri Katchanov : L'élite politique est-elle un groupe social?

Andrei Zdravomyslov : Les nouvelles conditions de formation des élites politiques russes

Galina Tcherednitchenko : Les dirigeants du parti "Choix démocratique de la Russie"

Seconde Partie. La formation des élites et la culture transnationale

Christian Baudelot : Le recrutement des élites scolaires en France

Mustapha Haddab : L'ordinateur et le bachelier. Le baccalauréat en Algérie, instance de sélection sociale et instrument de régulation des flux

Donald Broady, Ingrid Heyman, Mikael Palme : Le capital culturel contesté ? Étude de quatre lycées de Stockholm

Nikos Panayotopoulos : Le collège d'Athènes. Une école pour les citoyens grecs du monde

Anne-Catherine Wagner : La mobilité des élites et les écoles internationales : des représentations spécifiques du national

Grazia Scarfo Ghellab : Les écoles de gestion au Maroc et la culture transnationale

Maria Vasconcellos : Politiques d'enseignement et internationalisation. Le cas des écoles de gestion des cadres

Boubacar Niane : De la facticité d'un pouvoir. L'alternative à l'Etat central

Troisième Partie. Echanges transculturels et circulation des biens symboliques

Ivan Bajomi et Eva Tot : La diffusion de la "pensée managériale" en Hongrie par le biais de la formation professionnelle continue

Mihai Dinu Gheorghiu : La mobilité universitaire internationale, la formation et les reconversions des élites des pays ex-socialistes

Mariana Ioan : L'internationalisme prolétarien et les écoles de parti

Johan Heilbron : Traductions et échanges culturels. Notes sur le système mondial de traduction

Odile Henry : La circulation des biens symboliques : importation de l'Organisation rationnelle du travail, mutations de la doctrine et institutionnalisation

Maria Rita Loureiro : L'internationalisation de la science économique et la position dominante des économistes au Brésil

Stockholm den 3 augusti 1997

Donald Broady
Tf professor